

Entrevista a Amadeu Mezquida (II)

«És en eixe espai entre el voler i el saber, on es pot crear una esquerra que siga territorial però al mateix temps estatal, que done una idea alternativa d'Espanya».

Creiem necessari tornar a parlar amb Amadeu Mezquida per valorar els resultats de les últimes eleccions i la coalició amb Más País. També vam reflexionar al voltant de les perspectives que s'obrin per al valencianisme polític amb un context nou, marcat per les noves configuracions polítiques territorials en el conjunt de l'Estat i un congrés del BLOC on s'estan debatint les futures línies estratègiques.

Entrevista a càrrec de Xavier Calafat i Xavier Granell

Cinc dies abans de les eleccions del 10 de novembre d'aquest any, publicaves un article en el eldiario.es titulat "La llavoreta" on parlaves de que tant si es treien bons resultats com si no, s'havia plantat una llavor pel que fa a la cooperació política amb altres partits. Quina valoració fas d'aquestes eleccions? En què es concreta/ s'està concretant aquesta llavoreta?

En aquell article el que feia era una comparació amb el que van ser els inicis de Compromís. Compromís, abans de ser Compromís, se presenta a unes eleccions generals amb la marca "Bloc-Iniciativa-Verds". En aquell moment tampoc estava massa clar si açò anava a fructificar i, de fet, van ser els pitjors resultats fins a la data del valencianisme polític en unes eleccions generals. Llavors, va haver un comentari en premsa d'Enric Morera -que en aquell moment era el secretari general- que deia que s'havia plantat una llavoreta. Açò a nivell intern va generar reaccions de diversos tipus.

En certa forma s'ha repetit un poc el mateix esquema. No teníem grans expectatives, més bé hi havia més dubtes que certeses al voltant de com anava a funcionar aquesta coalició. Crec que el resultat no és ni bo ni dolent. Tenint en compte el temps amb el que s'ha fet, com s'ha fet, quin era el context i els temes que estaven en l'agenda de cara a les

eleccions, etc. es pot parlar d'un resultat acceptable. Per la nostra banda ens hem quedat igual i ara el que s'obri, és un període per reflexionar a la interna. Des de Compromís tenim el repte de trobar la manera de presentar-se a les eleccions generals i europees perquè està clar que no hem trobat una forma mínimament reeixida i estable de fer-ho i que ens done una rendibilitat. Aquesta és una reflexió que haurien de fer també altres partits i organitzacions, estic pensant en MÉS per Mallorca o partits similars com la Xunta.

També a Más Madrid, que va fer una aposta d'intentar crear una marca estatal però al final una de les lectures que és pot fer en el cas de Más Madrid-Más País és que hi ha també un vot dual a la Comunitat de Madrid. Açò pot estar indicant que Más Madrid funciona com els partits d'àmbit no estatal (nacionalistes, regionalistes, etc.) que històricament tenen aquest vot dual. Pot ser s'hauria de plantejar la idea de que el seu és un projecte territorial de Madrid que ha de buscar una aliança més ampla amb partits territorials d'altres llocs d'Espanya que és el que crec que hauria de funcionar. A partir d'ací es tractaria de bastir una plataforma en la que els partits que tinguem una situació similar puguem trobar una manera efectiva i fructífera de presentar-nos a eixes eleccions.

Dos dies després de les eleccions ens despertàvem amb un acord de govern. Us va agafar per sorpresa? Quines poden ser les limitacions d'aquest govern tenint en compte que naix amb els dos actors principals més dèbils que en l'altra legislatura i una dreta a l'ofensiva?

Em va sorprendre la rapidesa, òbviament, com a tot el món. Però eixa rapidesa demostra que estàvem davant d'unes eleccions innecessàries. Em va alegrar perquè obri la porta i la possibilitat d'un govern progressista, però també em va preocupar perquè s'està consolidant una manera de funcionar de la política espanyola que és totalment tacticista, pensada en el curt termini, el que provoca que els grans problemes que tenim hui en dia en tot l'Estat, com els problemes territorials o els problemes socials, no poden abordar-se quan la teua mirada no arriba més enllà de la següent contesa electoral. O inclús que s'utilitzen les eleccions com un mecanisme per a forçar que determinats debats no se donen.

En este sentit crec que Podemos té una posició molt complicada. Per una banda no pot no entrar a governar, òbviament no s'entendria, però per altra, si entren a governar patiran el "abrazo del PSOE" que molts hem patit i, a banda, açò que Víctor Maceda va anomenar la "moquetització". En alguns casos aquesta pot ser positiva, però em preocupa el que s'apunta amb algunes declaracions que hem escoltat els darrers dies, és a dir, que d'alguna manera es confon moquetització o donar imatge de serietat i estabilitat amb fer un discurs que no és el teu. Que és el que a Compromís alguna vegada ens ha passat, però d'alguna manera crec que no hem caigut en un incoherència tan gran com és la que estem veient amb Podemos. Però ahora això pot estar evidenciant que sí que hi ha un espai a l'electorat espanyol que podria ser un espai en què eixa plataforma de la que parlàvem podria irrompre.

S'han produït diverses crítiques a Compromís a partir del resultat de les eleccions. Les podem agrupar en tres: una que ve a dir que ha sigut un error pactar amb altres forces de l'Estat i que s'havia d'haver establert una aliança exclusivament amb forces valencianistes; una altra que planteja que haguera sigut millor pactar amb

UP; i una tercera que estableix que era millor anar en solitari. Què respondries a aquestes crítiques i com avalues tu el pacte de coalició que s'ha produït?

Compromís ha de tindre una estratègia pròpia i un full de ruta propi, el que passa és que quan ets una coalició tan plural com Compromís no sempre és fàcil saber quines són eixes coses. Vosaltres ho heu dit, hi ha "opinadores en todas las direcciones". Al final el que s'evidencia, després d'haver provat totes les opcions, és que anar en solitari implica treure sols un diputat. Hi ha altra gent que no es dóna per satisfeta i pensa que la manera de solucionar-ho és un pacte amb Podemos en el qual et dilueixes i, diguem-ne, et presentes com en una mena de Front Ampli per després allà desvincular-te.

Jo soc partidari de que ninguna d'aquestes dos opcions és satisfactòria, perquè pense que el valencianisme no pot aspirar a tindre sols un únic representant en el Congrés, crec que hem d'aspirar a més. Però hem d'aspirar a més amb una plataforma i amb un discurs que siga coherent amb el que nosaltres som i amb el que nosaltres volem defensar allà i per açò pense que este pas ha sigut un primer pas (el del pacte amb MP) que ja veurem com evoluciona i com es concreta. Diversos actors polítics han d'arribar a les mateixes conclusions i açò no sempre és fàcil.

Si la crisi de règim del 78 tenia clivatges principals, aquests eren el socioeconòmic i el territorial/nacional. Tot i no haver-se transformat les qüestions que van portar a indignar-se a gran part de la ciutadania, sembla que el conflicte que continua obert és el territorial/nacional. És a partir d'aquest conflicte territorial des d'on s'ha de continuar treballant per superar el R78? És necessari articular l'estructura territorial amb la qüestió nacional perquè no es quede únicament en una reforma merament administrativa?

Pot ser que la qüestió territorial ara estiga més present, però és un problema històric, el problema territorial d'Espanya té, almenys, 150 anys i no s'ha volgut abordar fins que s'ha arribat a aquest moment en que és molt difícil obviar que hi ha un elefant en l'habitació i que a eixe elefant se li ha de donar algun encaix. Tampoc crec que siga l'única qüestió. Pense que la vessant social i la vessant dels valors són molt importants, perquè ara estem en un moment en que hi ha una extrema dreta que està fent precisament un qüestionament dels valors. En l'esquerra tenim la sensació de que la batalla econòmica ens l'ha guanyada la dreta i crec que és així, però la dreta té la sensació de que ha perdut la batalla dels valors, de que s'han imposat valors que s'associen a l'esquerra i, per tant, el sorgiment de l'extrema dreta és conseqüència una mena d'empoderament d'eixes posicions de dreta més reaccionàries, que intenten que els seus valors no siguen finalment rebutjats i llençats a la paperera de la història i continuen tenint vigència.

Per tant, crec que hem de ser defensius en allò social, defensius en l'espai dels valors i ofensius en allò territorial. Quin és el problema? Doncs que l'esquerra espanyola no té un projecte d'Espanya, és un poc fort però és així. Per exemple, jo que estic en la Fundació Nexa, he anat de vegades a trobades de fundacions sobiranistes d'esquerres i allà ens ajuntem bascos, catalans, mallorquins, andalusos, gallecs etc. En estes trobades vaig arribar a una conclusió: l'esquerra espanyola voldria oferir una idea alternativa d'Espanya però no sap com fer-ho, i les esquerres perifèriques sabien com oferir una idea alternativa d'Espanya però no volen fer-ho. I crec que és en eixe espai entre el voler i el saber, on es

pot crear una esquerra que siga territorial però al mateix temps estatal que done una idea alternativa d'Espanya, perquè al final la idea d'Espanya hegemònica és una idea que et vincula amb el masclisme, amb el conservadorisme, amb la tauromàquia, amb el centralisme, etc.

Jo quan escolte a dirigents d'esquerres que diuen "nosotros no somos de banderas", com que no? Açò no ho he entès mai. Quan l'esquerra espanyola centra el discurs en ideologia i classe social es deixa una tercera pota que és la identitat i la batalla identitària s'ha de donar, perquè al final el vot a l'extrema dreta entra per la qüestió de la identitat nacional, més que per una qüestió de racisme o masclisme. Llavors el que fas és que quan compres la identitat nacional compres el pack sencer, i quan no tens un altre pack que oferir, tens un problema molt gran.

Des dels partits d'esquerres espanyols pareix que aquestes reflexions no se donen. El drama és que l'esquerra espanyola compra la idea d'Espanya de la dreta. A més, és que aquest espanyolisme no és que siga de matriu castellana o castellanista, no, és madrileny, és centralista madrileny. De fet, Castella està desapareixent perquè l'està xuclant Madrid, quan es parla de l'Espanya Vaciada, la pregunta és, on se'n va aquesta gent? Doncs se'n va a Madrid. Per tant, hem de ser capaços de bastir un discurs i un espai d'aquest tipus del que estem parlant. I òbviament no se pot bastir únicament des del País Valencià, és necessari que en altres territoris es sumen a aquesta idea.

En eixe sentit, Toni Trobat va escriure un article que es deia "Cap a un HDP ibèric?" fent referència al confederalisme kurd i com havien sigut capaços de construir una organització política que al mateix temps que pensava en el tema del Kurdistan, era capaç d'integrar a una majoria de persones turques de diferents àmbits. Pot ser que la tasca ací siga pareguda, però en certa forma aquest rediviu frontpopulisme no corre el risc de quedar-se com una mera sopa de sigles?

Crec que ací pesa molt la cultura política heretada del Partit Comunista, que se basa en el centralisme democràtic que, en la pràctica consisteix en " si tu vols que se faça el que tu vols, has de guanyar-me en un congrés, ara bé, quan tingues capacitat de guanyar-me en un congrés faré una purga per a que tingues minoria i no pugues guanyar el congrés". Açò fa que qualsevol opció de canvi es done per fora del partit que s'autoerigeix com partit referent de l'esquerra. Eixa manera de funcionar es va reproduint, és com una metàstasi que es va expandint a altres partits.

En este sentit, crec que un dels mèrits de Compromís ha sigut precisament que hem parat eixa metàstasi. En Compromís, amb molt de treball i amb molta empatia, també és cert que tenint un enemic comú molt fort com era el Partit Popular d'aquell moment de Rita i Camps, hem aconseguit que eixa manera de funcionar quede un poc arraconada.

Ara ens trobem amb un cert discurs d'esquerres que vol com tornar a l'esquerra de la bandera roja i el puny en alt, gent que diu que troba a faltar un discurs social més valent o d'esmena total al sistema, de forma que atribueixen als partits d'esquerra actuals una certa pèrdua de centralitat de la qüestió social o de classe en favor de les lluites de les minories com l'ecologisme o la lluita LGTBI. Al final crec que no estem sent capaços de vendre els triomfs que s'estan aconseguint en eixe àmbit més social, laboral etc.

Per exemple, que ací tots els xiquets i xiquetes del País Valencià puguen accedir al menjador amb beca, és un èxit. Que els llibres de text siguin gratis, és un èxit. El problema és que a nivell mediàtic, ven molt més “Las cortes valencianas impulsan una ley trans” que “Marzà consigue que los libros de texto sean gratis”. I açò sí que té una repercussió en una majoria de gent. Per tant, no és cert que l'esquerra estiga centrada únicament en les qüestions identitàries o de minories, sinó que a nivell públic se li està donant molta més rellevància a açò que a la resta.

A més, ací estem veient de nou certes modes mediàtiques que van entrant en l'agenda pública: primer va ser el feminisme i ara l'ecologisme. No podem funcionar així, nosaltres hem de ser feministes sempre i ecologistes sempre, però a més hem de tindre un discurs social sempre.

Per tant, es tracta d'una batalla territorial, social i de valors. Per exemple, el tema de la República, quina oportunitat ha perdut l'esquerra espanyola aprofitant que en Catalunya estava la qüestió independentista i plantejar la República federal com una eixida al problema català. En canvi surt Pablo Iglesias dient que “que bien que la infanta Leonor hable catalán”. Sincerament, pense que hi ha un espai orfe en el progressisme espanyol. Inclús en Valladolid hi haurà gent que no es senta vinculada amb eixe discurs, que necessite un altre tipus de discurs, bastit des de la valentia, la regeneració i la pluralitat.

Volíem preguntarte pel document “Ser Luna Llena” de Teresa Rodríguez i Podemos Andalucía on s'afirmen qüestions com: *La confluencia en Andalucía, el espacio amplio en el que trabajamos y construimos se llama Adelante Andalucía. Y no se llama Unidas Podemos del sur. Y es así porque es el resultado de una reflexión sosegada, primero por nuestra parte y luego con nuestros socios de coalición acerca de la necesidad de construir un sujeto propio andaluz, una habitación propia que diría la Woolf.*

Em pareix totalment necessari perquè sempre s'ha instrumentalitzat Andalusia per agreujar les distàncies de Catalunya amb la resta d'Espanya. Per tant, que a Andalusia aparega un subjecte propi és fonamental, si eixe subjecte propi és Adelante Andalucía o Adelante Andalucía i algú més, és una cosa que hauran de debatre ells a la interna i de veure si açò és possible i viable i si volen fer-ho. Crec que sí que hi ha una voluntat, ja que Teresa Rodríguez va demanar un subgrup propi dintre del grup parlamentari de Podemos a l'estil dels Comuns catalans i se'l va negar. Si Podemos no és l'espai en el qual açò es va poder dur a terme, crec que tots haurem de reflexionar si hem de crear un espai on açò sí que es puga donar, i en este punt Andalusia és fonamental, perquè trenca molt el relat construït sobre allò que el problema territorial és culpa de Catalunya, trenca molts tòpics sobre els quals s'ha anat construint el relat territorial-nacional.

Si acceptem la definició de valencianisme polític com aquell conjunt de forces que adopta com a marc referencial de l'acció política el País Valencià i que considera que el País Valencià és una nació, aquesta seria una definició que abarcaria a una part de la població minoritària. En el teu llibre dones dades del 2013, i expliques com el País Valencià es pot comparar amb territoris de matriu castellana en termes d'autopercepció. Si açò és així, com es pot plantejar que un tipus de valencianisme

polític siga una força hegemònica quan el valencianisme polític té dificultats per a ser el denominador comú del conjunt de forces en el territori?

Perquè estic convençut de que el valencianisme polític és l'únic moviment polític que té un projecte per a aquesta terra. Al final el País Valencià es debat entre dos camins, que són: o ser la perifèria de la perifèria d'Europa o ser un país, un territori amb una projecció pròpia, amb un debat autocentrat, amb una economia diversificada, amb un projecte geopolític i un model d'estat del benestar viable. I són sols eixos dos camins els que tenim i hi ha un moviment polític, el valencianisme, que està defensant clarament que hi ha que apostar pel segon camí. És a dir, no es tracta d'inventar la fórmula de la coca-cola sinó de ser conscients que ja tenim la fórmula de la coca-cola però estem venent-la com "líquido negro que sabe raro". Per tant, no es tracta del què sinó del com, com ho venem, com ho expliquem i com fem que eixa realitat identitària que té el país vaja canviant poc a poc. Perquè cada vegada més gent se n'adona que si tu tens un projecte de vida ací, de treballar ací i tindre els teus fills ací, els que estan defensant un projecte viable per viure ací, és el valencianisme polític.

S'està parlant del pròxim congrés del Bloc i s'especula que, seguint l'article de Salvador Enguix a *La Vanguardia*, hi ha dos postures: essencialisme i pragmatisme. Òbviament semblen dues categories prou simplificadores del debats de fons. Com sintetitzaries la discussió dins de Compromís i, amb especial èmfasi, dins del Bloc? Què està en joc en el pròxim congrés?

Hi ha molt de risc que el debat a nivell dels mitjans de comunicació es centre en eixa dicotomia que digueu, i es concreta en la de nacionalisme/valencianisme o després també hi ha un altra dicotomia de fons que és la dels majors/els joves. I crec que hem de fugir d'eixos debats, perquè no són els que ens interessin. Al final el valencianisme polític és com la cançó eixa d'Obrint Pas que deia "hem canviat mil cops de nom però tots saben qui som". Al final tu agafes el que deia la UPV [Unitat del Poble Valencià] en l'any 90 i en les línies principals hi ha una coherència i una lògica en el que es defensa hui en Compromís. La qüestió és com aconseguir que eixes línies que nosaltres creiem que són les encertades, siguen les línies que s'assumisquen com a principals a l'hora de treballar amb el conjunt de la societat valenciana a nivell polític.

El debat nacionalisme vs valencianisme és una trampa. A Catalunya amb el concepte nacionalista s'ha fet una bola de paper i s'ha tirat al fem perquè no és útil, i nosaltres hem de buscar la manera de ser útils. El que trobem al final és que hi ha hagut una evolució positiva i el que hem de veure és com continuem avançant en eixa evolució positiva.

L'altre dia s'hem plantejava: igual el Bloc ha de llevar-se de damunt el fusterianisme. Però si ens l'hem llevat de damunt 40 vegades! El valencianisme el que ha de fer és mirar cap a fora i obrir-se a la societat. Per això veig positiu plantejar el congrés com una refundació, perquè hem d'aconseguir que més gent nova vinga. D'alguna manera el Bloc té alguna frustració amb Compromís, perquè nosaltres no volíem una refundació, volíem una extinció del Bloc i que Compromís es transformara en una cosa més sòlida. Això òbviament no ha sigut possible perquè hi ha altres actors que no ho veuen així i, per tant, nosaltres hem de continuar avançant, el que no podem fer és quedar-nos estancats i no obrir-nos. El valencianisme sempre que s'ha obert i ha sigut generós, ha millorat i ha crescut.

La deconstrucció de l'espanyolisme que parlàvem abans, inclouria construir una idea d'Espanya plurinacional?

Per començar, no s'hauria de dir espanyolisme. S'anomena així perquè és la idea hegemònica d'Espanya, però és una idea d'Espanya molt antiespanyola, molt xicoteta. De fet la meitat dels espanyols els hi sobrem. És una idea que s'ha de combatre. Un dels problemes que hem tingut nosaltres és que no ha existit un regionalisme que fera d'ideologia pont cap a un valencianisme més sobiranista o més nacionalista, i continuem patint eixa mancança. La construcció d'un alterespanyolisme, d'una idea diferent d'Espanya, és útil perquè es puga donar eixe pont. I tornant a les dicotomies falses: quan a Catalunya es diu que s'ha de triar entre la independència de Catalunya o canviar Espanya, la resposta és: Catalunya no serà independent fins que no hi haja una Espanya diferent. El camí és el mateix, la qüestió és en quina estació et vols baixar o si no et vols baixar.

També pense que en una Espanya diferent, Catalunya no voldria ser independent. Eixes dicotomies que es donen tant en un costat com en l'altre (perquè també es planteja dins de l'independentisme) ens fan anar enrere, i en el valencianisme hem tingut eixa concepció d'Espanya com element completament alié a nosaltres, que és una consideració completament falsa. I els valencianistes, com valencians, espanyols, europeus i individus, per tant, tot el que ens afecte en eixe conjunt d'identificacions, hem de tindre un plantejament i una postura. Que hem de tindre un projecte centrat en el País Valencià? Òbviament. Però això no vol dir que no tinguem postura al respecte de si s'ha d'abolir el Senat, una postura al voltant del Plan Hidrológico Nacional, i així d'un conjunt d'aspectes sobre els quals hem de tindre una postura. Hem de tindre un discurs global.

En el mateix llibre assenyaless que el valencianisme necessita el seu propi think tank. Si [...] els fets són el terreny per a edificar, els conceptes les rajoles i els marcs cognitius els edificis, hem de ser conscients que l'obra necessitarà arquitectes. Al País Valencià l'esforç més reeixit en aquest sentit ha sigut el de l'Associació Cívica Valenciana Tirant lo Blanc que en el 2011 va impulsar la creació de la Fundació Nexe amb el propòsit d'aportar idees i debat en el si del moviment valencianista. Últimament veiem com hi ha un creixement de revistes de pensament que s'inscriuen dins d'una batalla cultural i comparteixen alguns trets comuns (plurinacionalitat, ecofeminisme, crítica del treball assalariat, etc.). Per ficar alguns exemples, parlariem de Nexe, La Trivial, Catarsi, Debats pel Demà, La Penúltima, El Salto, o nosaltres. Quin creus que és el paper d'aquests mitjans?

És cert que estem en un moment d'eclosió. I és precisament per la velocitat a la que es mou la política que la gent té necessitat de parar-se i reflexionar. Quatre eleccions generals en quatre anys, europees, autonòmiques, municipals... és una bogeria que no et permet parar-te a pensar i plantejar-te cap on estem anant, cap on volem anar. Eixa eclosió l'entenc com aquesta necessitat de parar-se i reflexionar. Considere que aquests mitjans han de qüestionar amb valentia les estructures preestablertes que pensem que estan obsoletes, intentar donar resposta als problemes que van sorgint. Estes entitats han de ser d'avantguarda, s'han d'avançar als problemes que van a vindre i aquesta és una tasca fonamental, perquè quan ve el problema tu ja estàs preparat. encara que siga a nivell discursiu. Este seria el paper: qüestionament del que no funciona i, per altra banda,

avançar-se als problemes que vindran, tot i que no sempre es donen solucions, però sí introduint el propi problema.

En el pròleg del text de *Germania socialista* al que fèiem referència abans, José Vicente Marqués parla del País Valencià com a poble oprimat i problematitza la seua consideració nacional. És evident que el context és diferent i el que entenem per “allò popular” s’ha transformat (prèviament s’identificava amb la classe obrera). Creus que aquesta lectura i aquest intent per connectar els dolors dels de baix amb una narrativa valencianista continua sent una tasca que no s’ha resolt?

Nosaltres tenim un problema per arribar a les capes més baixes quant a renda. Ens costa. Compromís és una formació fonamentalment de classe mitjana. No és una cosa exclusiva del valencianisme polític, sinó de l’esquerra. Ho veig un poc com el que parlàvem abans de l’extrema dreta, que penetra en la societat a partir d’un discurs d’Espanya que si el compres, compres el conjunt del paquet. Jo sé que a Compromís s’ha apropiat gent que era hostil a qüestions de defensa de la llengua i hui són entusiastes defensors. Per què? Perquè s’apropaven per la qüestió ecologista, d’esquerres o perquè veien una oportunitat per tirar al PP i al final acabes comprant el pack sencer. I en certa manera t’obris a escoltar discursos i reflexionar al voltant d’aquests.

Tenim l’alcaldia de València i hem augmentat un regidor, amb un alcalde nascut en Manresa. Tenim l’alcaldia en Daya Vieja. Si som capaços d’això, som capaços de governar en qualsevol poble d’esta país. L’aspecte fonamental és quina és la idea-força que comence a generar identificació. Recorde quan ERC era la 5 o 6 força en les Terres de l’Ebre. Aparegué la qüestió del Plan Hidrológico Nacional i ells agafaren com a bandera la lluita contra el Plan... i van passar de ser la 5 o 6 força, a 2 o 3. Ara en setembre quan va passar el tema de la DANA, em va semblar que Compromís va ser molt miop. Ser valencianistes significa que quan tens un tros del país que està inundat, ens hem de bolcar en això. I Compromís no se va bolcar en això, i va perdre una oportunitat d’or de que la majoria de la gent de la Vega Baja canviara la seua manera de veure’ns. Això va ser un tren que vam deixar passar. Al final s’ha d’estar atent a quan passa el tren per poder pujar-te. No me val la conformitat d’un valencianisme disfuncional que exclou altres parts del país.

Quins canvis trobem en el govern del Botànic 2 respecte de l’anterior? Suposa l’entrada d’UP una alteració de les relacions de poder internes del govern?

Jo no estic, així que no puc parlar des de dins. Però diria que el fet que Podem estiga dins canvia la manera de funcionar i els equilibris. I més a partir d’ara que hi haurà govern en Madrid de PSOE i UP, això repercutirà ací amb l’intent de fer la pinça a Compromís. Nosaltres hem de ser els garants de que polítiques transformadores es donen en la mesura del possible, i assenyale el possible per dir que si no es fan no és perquè no es puga, sinó perquè no volen els socis de govern. El tema de l’ampliació del port, Intu Mediterráneo, la taxa turística, tants i tants temes on s’està demostrant que les postures no són iguals.

A mi em preocupa que nosaltres siguem qui traguem batalles que acabem perdent. Perquè se’ns pot veure com els que estem destinats a governar amb el PSOE però que el PSOE sempre acaba imposant la seua postura. Em preocupa molt. Per això, de totes les batalles

que hi ha, hem de centrar-nos en les més importants i anar a per elles. Ser molt durs en eixes qüestions. Perquè sinó estàs fent polítiques del PSOE que et passen factura a tu.

Quines perspectives s'obrin amb aquesta renovació de l'alcaldia de Ribó en un moment de retrocés per part dels ajuntaments del canvi?

És molt positiu que una ciutat com València, tinguem 4 anys més per poder dur a terme un projecte de ciutat que inclou qüestions com la mobilitat (carril bici), pla verd, etc. Algunes reivindicacions històriques d'alguns barris se'ls està donant resposta. Queda molt per fer, però és molt positiu que es veja que un govern d'esquerres i valencianista revalide i que plantege un nou model de ciutat.

Al principi de la legislatura anterior se'ns acusava molt d'improvisar, però ací no s'està improvisant res, tenim molt clar el projecte que volem per a València. Em preocupa molt la gent passant-ho malament i des de l'Ajuntament s'estan intentant donar respostes amb la Renda Valenciana d'Inclusió, ajudes per a aquelles persones que no poden pagar la llum i l'aigua, però veus que la situació d'algunes famílies no canvia. Em preocupa que eixa gent es desespere en eixe sentit.

Maceda publicava recentment un article en *El Temps* titulat "Enverdir el Botànic" on sostenia que Mónica Oltra era partidària d'anar amb UP per enfortir vincles amb qui anava a ser el segon vicepresident. En aquest article s'assenyala que Compromís està tensionant el govern fruit de tensions amb Puig i amb Dalmau. Què penses d'aquests plantejaments? Quina posició està adoptant Compromís dins del govern?

Entrar a un govern de coalició implica tensionar. Tots tensionen, el PSPV també. Si no, acabes fent les polítiques de l'altre i pagues el plat tu. Crec que està bé que es tense i crec que s'hauria de tensionar més. I hem de tractar-ho amb més normalitat, és una cosa que passa en moltes bandes d'Europa: hi ha governs de coalició i de vegades es trenquen els governs de coalició. Però esta imatge que teníem dels governs de coalició identificats amb el tripartit català, això no es correspon amb la nostra realitat. Ací cada vegada que Mónica Oltra no somriu a Ximo Puig fan un article de premsa, i això tampoc és normal. Clar que hi ha tensions internes en el Botànic, però és que som tres partits, si fórem el mateix ens presentaríem junts a les eleccions. Al final cada partit ha de buscar el seu espai, que les seues polítiques s'apliquen. Nosaltres en qüestions valencianistes, d'esquerres i ecologistes, volem anar més enllà d'on vol anar el PSPV.

Quin llibre recomanaries?

Jo vull rellegir *El fin de la historia y el último hombre* de Fukuyama. Perquè Fukuyama, que era un assessor de Bush, va escriure un llibre "avisant-nos" de tot el que ha vingut després.

Una sèrie o pel·lícula?

Years and years. És curiosa perquè mostra l'evolució d'una família a partir de 2019. Aleshores veus una possible evolució de cap on anirem en termes culturals, polítics, etc., i et fa pensar pel futur que planteja.

Una cançó?

Ara he tornat a escoltar Oques Grasses, el disc "Fans del Sol". Supose que açò no és massa original.

